

Izrael v koordinácii s USA nariadil urýchliť prípravy na vojnu s Iránom. Osoba nového Iránskeho prezidenta je vítanou zámienkou

- CZ24 News | 24. června 2021

IZRAEL/IRÁN: Nový iránsky prezident, ktorý je považovaný za tvrdého konzervatívca, vyprovokoval u náčelníka štábu izraelských obranných síl generálporučíka Aviva Kohaviho urýchlenie prípravy možného ozbrojeného konfliktu s Iránom.

Jedným z faktorov, ktoré sa pravdepodobne skrývajú za týmito krokmi, je to, že po nástupe prezidenta Ibrahima Raisiho do funkcie začiatkom augusta sa vytvorí nové zloženie iránskej Najvyššej rady národnej bezpečnosti, ktorá sa podľa očakávaní bude úplne riadiť jeho príkazmi, tvrdí Uzi Rabi, izraelský expert na Irán.

Raisí na svojej prvej oficiálnej povolebnej tlačovej konferencii zdôraznil, že zahraničné vzťahy Iránu nebudú ovplyvnené rozhodnutiami prijatými v rámci jadrovej dohody. Potvrdil tiež, že raketový program islamskej republiky nebude za žiadnych okolností predmetom rokovaní so svetovými mocnosťami. Zároveň novozvolený šéf iránskej vlády (posty prezidenta a predsedu vlády v Iráne sú spojené) odmietol aj možnosť svojho stretnutia s americkým prezidentom Joeom Bidenom.

Ron Ben Yishai, jeden z popredných izraelských vojenských analytikov, je presvedčený, že šance

Spojených štátov a ďalších svetových mocností na dosiahnutie rozumného kompromisu s Raisím pre iránsky jadrový program sú malé, ako aj v prípade balistických rakiet tejto krajiny.

„V snahe presvedčiť Washington, aby sa nevrátil k jadrovej dohode s Iránom, sa generál Aviv Kohavi minulý pondelok stretol so svojím americkým náprotivkom, generálom Markom Millim, predsedom vedúcich náčelníkov štábov na začiatku svojej štvordňovej návštevy Washingtonu. Cieľom tejto cesty je podľa izraelských zdrojov predovšetkým poskytnúť Američanom spravodajské informácie, ktoré dokazujú, že Irán v súvislosti so svojím jadrovým programom zavádza svetové mocnosti. Ďalšou témou, o ktorej sa bude pravdepodobne diskutovať, je potenciálna hrozba, ktorú predstavuje Hizballáh v Libanone, ako iránsky prívrženec v regióne.“

Mäsiar z Teheránu: Izrael kritizuje nového Iránskeho vodcu

Predstavitel' izraelského ministerstva zahraničia Lior Hayat označil Ibrahima Raisiho, ktorý bol 19. júna zvolený za prezidenta Iránu, za „mäsiara z Teheránu“. O iránskom vodcovi to napísal na svojej stránke na Twitteri. Poznamenal, že Raisiho medzinárodné spoločenstvo spravodlivo odsúdilo za účasť na mimosúdnych popravách viac ako 30 tisíc ľudí. Hayat poukázal na to, že voľby v Iráne ukázali skutočné zlé úmysly tohto štátu a mali by vzbudiť obavy ostatných štátov kvôli Raisiho schváleniu iránskeho jadrového programu.

Predstavitel' izraelského ministerstva zahraničia sa domnieva, že zastavenie iránskeho jadrového programu je v súčasnosti nevyhnutnejšie ako kedykoľvek predtým. Podľa neho sa Raisi stal najextrémistickejším vodcom Iránu s tým, že ho zvolila menej ako polovica Iráncov. Hayat sa odvoláva na volebnú účasť 48,8%.

Raisi získal podstatne viac hlasov ako jeho traja súper. Hlasovalo zaň 17,9 milióna ľudí, čo je takmer 62% voličov. Traja z jeho konkurentov zaostali ďaleko za ním, najbližší súper Mohsen Rezai získal zhruba 3,4 milióna hlasov, ďalší dvaja kandidáti — výrazne menej.

Raísí (60) bol hlavným kandidátom iránskych stúpencov tvrdej línie a v prieskumoch aj favoritom piatkových volieb, v ktorých úrady podľa správ neumožnili kandidovať viacerým iným popredným uchádzačom. Raísí je považovaný za blízkeho spolupracovníka a chránenca najvyššieho iránskeho vodcu ajatolláha Alího Chameneiho. Patrí k iránskym predstaviteľom, na ktorých USA uvalili sankcie.

Podľa prvých čiastkových výsledkov dostal Raísí viac ako 17,8 milióna hlasov z 28,6 milióna, ktoré dosiaľ sčítali. Zvyšní traja kandidáti priznali porážku a gratulovali mu ešte pred zverejnením týchto prvých výsledkov.

Bývalý veliteľ Revolučných gárd Mohsen Rezai získal 3,3 milióna hlasov a jediný umiernený kandidát Abdolnásir Hemmatí 2,4 milióna. Štvrtý uchádzač, konzervatívny poslanec Amír Hosejn Kázízáde Hášemí mal približne milión hlasov, vyplýva z oznámenia volebného úradu ministerstva vnútra.

V Iráne je vyše 59 milióna oprávnených voličov, údaje o účasti však zatiaľ nezverejnili, píše AFP.

Podľa AP publikované čísla naznačujú, že účasť bola najnižšia v iránskych voľbách od tamojšej islamskej revolúcie z roku 1979. Na voľby však podobne ako v uplynulých rokoch nedohliadali zahraniční pozorovatelia.

Vítaz iránskych prezidentských volieb Ebráhím Raísí by mal byť podľa organizácie Amnesty International (AI) vyšetrovaný pre zločiny proti ľudskosti a porušovanie ľudských práv. V sobotu o tom informovala agentúra AFP.

„To, že sa Ebráhím Raísí stal prezidentom namiesto toho, aby boli vyšetrené obvinenia (voči jeho osobe) zo zločinov proti ľudskosti, vraždy, mučenia a núteného zmiznutia, je smutnou pripomienkou, že v Iráne naďalej vládne beztretnosť,“ píše sa vo vyhlásení Amnesty International.

Podľa AI bol Raísí v roku 1988 členom „komisie smrti“, ktorá bez súdneho konania v tajnosti nechala popraviť tisíce politických disidentov. V čase tejto „čistky“ bol Raísí zástupcom generálneho prokurátora, avšak obvinenia z účasti na nej opakovane poprel, a to viackrát aj počas tohtoročnej predvolebnej kampane. USA na Raísího v tejto súvislosti uvalili sankcie.

Okrem toho Amnesty International obviňuje Raísího z porušovania ľudských práv v čase, keď pôsobil ako šéf iránskej justície. Podľa AI boli pod jeho dohľadom zatknuté „stovky disidentov, ochrancov ľudských práv a príslušníkov menšinových skupín“.

Amnesty International uviedla, že bude naďalej požadovať prešetrenie týchto zločinov, a vyzvala Radu OSN pre ľudské práva, aby podnikla „konkrétne kroky k riešeniu krízy systematickej beztretnosti v Iráne“.

Raísí posledné tri desaťročia pôsobil v justičnom systéme Iránu, najskôr ako prokurátor, neskôr sudca a od roku 2019 ako šéf justície. Pred voľbami sľuboval boj proti korupcii, pomoc chudobným a vybudovanie miliónov bytov pre rodiny s nízkymi príjmami.

Íránsky najvyšší vodca ajatolláh Alí Chameneí vyzdvihol v sobotu prezidentské voľby, v ktorých v krajine v piatok zvíťazil konzervatívny kandidát Ebráhím Raísí, ako víťazstvo Iránu nad „nepriateľskou propagandou“. Informovala o tom agentúra AFP.

„Veľkým víťazom včerašších volieb je iránsky ľud, pretože znova povstal navzdory propagande zapredaných médií nepriateľa,“ vyhlásil Chameneí.

Raísí (60) je považovaný za blízkeho 81-ročnému Chameneímu, ktorý je v Iráne hlavou štátu a najvyššie postaveným politickým i náboženským činiteľom. Raísí bol favoritom po tom, ako príslušný úrad zakázal kandidovať radu popredných uchádzačov. Jeho súper pripravený priznať porážku ešte pred zverejnením oficiálnych čiastkových výsledkov, podľa ktorých získal 62 percent hlasov.

Raísí prevezme úrad v auguste od Hasana Rúháního, relatívne umierneného politika, ktorý po dvoch funkčných obdobiach nemohol znova kandidovať. Práve v súboji s ním pred štyrmi rokmi neuspel, približuje agentúra DPA s tým, že iránske médiá už Raísího spomínali ako možného nástupcu Chameneího.

Ako sa zmení politika Iránu, v ktorej má prezident ako hlava vlády veľký vplyv v oblastiach od priemyslu po zahraničné vzťahy, bude podľa pozorovateľov známe po vytvorení Raísího kabinetu. Očakáva sa však, že Teherán sa bude naďalej snažiť o zrušenie sankcií USA na pokračujúcich rozhovoroch vo Viedni, zameraných za záchranu tzv. jadrovej dohody.

Dohoda so svetovými veľmocami z roku 2015 bola najznámejším úspechom Rúháního vlády. Teherán v nej súhlasil s obmedzením nukleárneho programu výmenou za zrušenie sankcií. Nádeje Iráncov na vymanenie sa z ekonomickej krízy sa však rozplynuli, keď v roku 2018 vtedajší americký prezident Donald Trump od jadrovej dohody odstúpil a obnovil sankcie voči Iránu, ktorý okrem snahy získať jadrové zbrane obvinil z destabilizovania Blízkeho východu.

Raísí posledné tri desaťročia pôsobil v justičnom systéme Iránu, najskôr ako prokurátor, neskôr sudca a od roku 2019 ako šéf justície. Novozvolený iránsky prezident zastáva hlboko konzervatívne názory na mnohé spoločenské otázky vrátane úlohy žien vo verejnom živote, píše DPA. Opozícia a skupiny pre ľudské práva ho obviňujú, že chce obmedziť spoločenské slobody, využívanie internetu i práva žien. Kritici mu tiež pripisujú spoluzodpovednosť za väznenie i popravy viacerých iránskych disidentov v roku 1988, keď bol zástupcom generálneho prokurátora. Vláda USA naňho uvalila sankcie za vtedajšiu „čistku“, Raísí však obvinenia z účasti na nej opakovane poprel, a to viackrát aj počas tohtoročnej predvolebnej kampane.

Zdroj: <https://www.armadnymagazin.sk>